

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Херсонський державний університет
Освітня програма	23490 Географія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	106 Географія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Херсонський державний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23490
Назва ОП	Географія
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	106 Географія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Марченко Оксана Анатоліївна, Сержантова Юлія Юріївна, Яворська Вікторія Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	04.03.2021 р. – 06.03.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%A1%D0%9E%20%D0%93%D0%B5%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F.pdf?id=1563d8aa-5dcb-4c66-8a34-ace57a423588>

Програма візиту експертної групи <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%20%D0%B2%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%82%D1%83%20%D0%93%D0%B5%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F.pdf?id=df49f8ao-8792-4c27-9a70-d567969323c3>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Географія» має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії ХДУ. Цілі ОП та її програмні результати визначено з урахуванням сучасних тенденцій ринку праці та багаторічного професійного досвіду її розробників із залученням вітчизняного та міжнародного досвіду. Освітня програма відповідає критеріям оцінювання якості освітньої програми, інтересам і потребам усіх стейкхолдерів. Її опанування забезпечує здобувачу вищої освіти набуття всіх компетентностей та оволодіння всіма результатами навчання, зазначеними в ній. Освітній процес за ОП забезпечено на високому рівні згідно із законодавством щодо вищої освіти. Матеріально-технічне забезпечення відповідає сучасним вимогам. Викладацький склад має високий рівень кваліфікації.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Заклад дійсно виконує свою суспільну місію. Наявні чіткі і зрозумілі правила щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу. Нормативно-правові акти, що діють у ЗВО, легкодоступні для тих, чий права та обов'язки вони регулюють. • Цілі оновленої ОП чітко сформульовані, відповідають місії та стратегії ЗВО, а також узгоджуються зі Стратегією регіонального розвитку України до 2027 року; в ОП має місце студентоорієнтовний підхід та враховані інтереси стейкхолдерів. • Професійна кваліфікація викладачів, задіяних у реалізації ОП, в повній мірі забезпечує досягнення визначених цілей ОП та результатів навчання. • Враховуються регіональний контекст, потреби ринку праці. На думку ЕГ, всі ОК орієнтовані на формування у здобувачів комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері природничих наук. • Прозоро організована робота із забезпечення якості освіти; наявність необхідних документів для регламентації освітнього процесу; систематичний моніторинг (через анонімне опитування) та удосконалення ОП; добре налагоджена робота деканату та кафедри, що сприяє оперативному донесенню інформації здобувачам вищої освіти. У НПП наявні публікації та сертифікати про стажування у закордонних ЗВО. Інформація щодо освітнього процесу в тому числі вибору дисциплін з вибіркового • Взаємодія із роботодавцями, проявляється через діалог, анкетування, рецензування, роботі у складі робочої групи, надавати рекомендації щодо удосконалення ОП. Має місце співпраця із роботодавцями у контексті проходження практики. Діє реальна система стимулювання розвитку НПП – проходження підвищення кваліфікації, навчання в аспірантурі та система преміювання викладачів. • ОП передбачає набуття здобувачами соціальних навичок soft skills. • ОП забезпечення всією необхідною МТБ для досягнення ПРН. • Позитивним є залучення студентів до Міжнародної академічної мобільності. • Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь. • Діє реальна система стимулювання розвитку НПП – проходження підвищення кваліфікації, участь ЗВО у різних міжнародних програмах. • Правила прийому університету є чіткими та прозорими і оприлюднені на сайті з відповідними додатками. Зручною є окрема закладка на сайті університету «абітурієнтам» та на сторінці кафедри, через яку легко ознайомитися з усією необхідною інформацією. Університетом розроблено та впроваджено в дію положення, які регулюють визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та у неформальній освіті.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Рекомендації: 1) Незважаючи на залучення до реалізації освітньої програми роботодавців і співпрацю з ними у освітньому процесі, є рекомендація посилити відповідний вид діяльності, за рахунок включення до складу робочої групи представників туристично-рекреаційної сфери, залучення стейкхолдерів та роботодавців до проведення аудиторних занять, запровадження практики проведення навчальних занять на базі фахових державних та приватних установ. 2) Посилити унікальність освітньої програми за рахунок запровадження нових чи оптимізації змісту наявних освітніх компонент, зокрема з метою включення в освітній процес таких тематичних напрямів як організація моніторингу берегової зони та прибережних акваторій, природоохоронна діяльність в межах Херсонської області, організація регіональної туристично-рекреаційної діяльності. 3) Залучати здобувачів вищої освіти до різноманітних форм участі у проєктах, семінарах, вебінарах (очно або дистанційно), які проводяться як в Україні так і в країнах ЄС, що дозволить посилити набуття соціальних навичок (soft skills). 4) Популяризувати неформальну та інформальну освіту для здобувачів на даній освітній програмі, за рахунок активної інформаційної кампанії щодо покращення обізнаності здобувачів про ці форми освіти та можливості визнання результатів навчання за ними. Підвищити рівень залучення студентів до національних та міжнародних конкурсів з науково-дослідної роботи. 5) Посилити роботу щодо забезпечення можливостей академічної мобільності здобувачів та викладачів, зокрема через укладання договорів із закордонними ЗВО та іншими установами. 6) Викладацькому складу кафедри рекомендовано спрямувати зусилля на підготовку та оновлення навчально-методичного забезпечення, зокрема підручників та посібників для окремих освітніх компонент, насамперед таких як «Картографія з основами топографії», «Загальна гідрологія та океанологія». 7) Продовжувати проводити

просвітницьку діяльність щодо прав здобувачів у разі виникнення конфліктних ситуацій, а також алгоритму їх дій, запровадження заходів щодо запобігання конфліктних ситуацій.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі освітньо-професійної програми «Географія», затвердженої Вченою радою Херсонського державного університету 10.09.2020 протокол № 2, наказ ректора № 839-Д від 17.09.2020 (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%9E%D0%9F%D0%9F%20106%20%D0%93%D0%B5%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F%20%D0%91%D0%90%D0%9A%202020.pdf?id=8771f1a7-2ba5-489f-9ee4-d75e4d2fac5d>) чітко сформульовані і полягають у забезпеченні поглибленої, спеціалізованої та практичної підготовки бакалаврів у галузі природничих наук зі спеціальності «Географія», які спроможні вирішувати теоретичні та експериментальні проблеми у галузі природничих та суміжних наук, здатні оцінювати стан геосистем та навколишнього середовища, здійснювати їх моніторинг з подальшим запровадженням результатів у господарську та соціальну сферу. Цілі ОП чітко відповідають місії та стратегії ХДУ (<http://www.kspu.edu/About/StatuteKSU.aspx>), яка насамперед полягає у вирішенні наступних завдань: - провадженні на високому рівні освітньої діяльності, що забезпечує здобуття особами вищої освіти відповідного ступеня за обраними спеціальностями; - провадження наукової діяльності шляхом проведення наукових досліджень і забезпечення творчої діяльності учасників освітнього процесу, підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації і використання отриманих результатів в освітньому процесі.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Перевірено під час формулювання мети ОП та ПРН, враховуються потреби та інтереси стейкхолдерів, які узгоджуються із стратегією розвитку ЗВО. Роботодавці, а саме: Кіріяк Ю.П. - начальник Херсонського обласного центру з гідрометеорології, Чачибая О.Г. – директор НПП «Нижньодніпровський», входять до складу робочої групи з оновлення ОП. На засіданнях РГ, роботодавці приймають участь в обговоренні та надають власні рекомендації що до вдосконалення ОП. Так під час останнього оновлення ОП (грудень 2020 року), Чачибая О.Г. рекомендував посилити регіональний контекст, за рахунок впровадження до переліку ОК нових дисциплін, які дозволять бути нових спеціальних компетентностей СК12 та відповідно сприятимуть отриманню нових ПРН Р 12. Відповідна рекомендація була підтримана та до ОП були внесені зміни, які затверджені на засіданні РГ, кафедри (протокол № 5 б від 23.12.20) та Вченої ради факультету (протокол № 5 від 28. 12.2020). Під час онлайн зустрічі з роботодавцями наведені факти були підтверджені. Висвітлення позиції стейкхолдерів, здійснюється під час проведення «Днів кар'єри» в ХДУ (<https://www.youtube.com/watch?v=ee7yhf5c5CA>), під час участі співробітників кафедри у НТР регіональних природоохоронних установ (<https://www.youtube.com/watch?v=BKmyr1tWUrk>), а також під час персональних зустрічей здобувачів із роботодавцями (<https://www.youtube.com/watch?v=MhIf4UTYujc>) На кафедрі також проводиться робота з анкетування стейкхолдерів (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairSocialEconomicGeography/interview.aspx) На сторінці кафедри розміщені договори: НПП «Нижньодніпровський», Херсонська гідробіологічна станція НАН України, ТОВ «Екоменеджмент груп», Херсонський обласний центр із гідрометеорології, Державне підприємство «Олешківське лісомисливське господарство», Херсонська обласна державна адміністрація, Центр туризму ХерсОН. (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairSocialEconomicGeography/Practice.aspx). Викладачі, роботодавці та здобувачі підтвердили можливість проходження практик на відповідних підприємствах, з якими підписані угоди. Урахування позицій та думки ЗО здійснюється за рахунок включення студентів до складу РГ ОП, Вченої ради факультету, а також при взаємодії зі студентським самоврядуванням. Зокрема на засіданні РГ, у грудні 2020 року, були представлені результати опитування, проведеного Студ. радою факультету, які були враховані під час оновлення ОП через перегляд ОК та виключення з їх переліку певних дисциплін (протокол СР №14 від 14.12.2020). Важливе значення мають опитування здобувачів ВЗЯО, які здійснюються що семестру по кожній ОК (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairSocialEconomicGeography/interview.aspx). Для зручності, на сайті кафедри розміщено запрошення до обговорення ОП, в т.ч. і ОП, що акредитується

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі та ПРН за ОП узгоджуються з Стратегією регіонального розвитку України до 2027 р. (<https://khoda.gov.ua/strateg%D1%96ja-rozvitku-2021-2027>), це зумовлено активною співпрацею ХДУ та ХОДА (Пилипенко І.О., працює у складі РГ з розробки стратег. плану розв. Херсонської області на 2021-2027 рр. https://khoda.gov.ua/image/catalog/files/27_311%20%Do%B2%D1%96%Do%B4%2024.10.19.pdf). Важливим доказом врахування регіонального контексту в ОП, є тематика курсових та кваліфікаційних робіт, яка відображає сучасні напрями географічних досліджень в межах Херсонської області. Для формування цілей ОП залучені стейкхолдери: Чачібая О.Г., Кіріяк Ю.П., Якуба Д.А., Скорик С.В. Протягом останніх років на факультеті були реалізовані наукові проекти щодо створення чотирьох НПП парків на території Херсонської області та підготовлено пропозиції на створення ще 125 нових заповідних об'єктів (https://drive.google.com/file/d/1nHvSRavZQA_RJdAQPT8idKMozwVDQChV/view). Для підготовки такої категорії випускників, які орієнтовані на роботу спеціалістами у відділах цих наукових установ, передбачені наступні ОК: ОК18; ОК32; ОК33; ОК35; ОК36; ВК4; ВК5; ВК8; ВК10; ВК12; ВК13. Враховуючи потужний ТРП Херсонської області та потребу ринку праці у цій сфері, ОП орієнтується на підготовку відповідних спеціалістів, через впровадження ОК33; ОК36; ВК5; ВК6; ВК7; ВК8; ВК9; ВК11; ВК12; ВК13. При значній протяжності берегів та активізації деструктивних процесів їх розвитку в межах Херсонської області, прибережні територіальні громади мають потребу у фахівцях, здатних вирішувати відповідні проблеми. За даним напрямком в ОП передбачені наступні ОК: ОК10; ОК11; ОК30; ОК33; ОК34; ОК35; ОК36; ВК5; ВК6; ВК9; ВК11. При формуванні цілей ОП також вивчався досвід провідних ЗВО України, у частині формування переліку ОК, а саме КНУ імені Т.Ш. Соціальна географія та Рекреаційна географія), ОНУ імені І.І. Мечникова (Медична географія), Географія транспорт), ЛНУ імені Івана Франка (Рекреаційна геоморфологія). Відбувається також вивчення досвіду університетів країн ЄС (Клайпедський університет, Щецинський університет) через проходження стажування НПП кафедри (Пилипенко І.О., Мальчикова Д.С.) та отримання індивідуальних грантів Молікевич Р.С. Цей досвід зумовив тренд на збільшення практичної підготовки здобувачів ВО. Виробнича практика була збільшена з 9 кв. НП 2017-2018 н.р. до 12 кв. НП 2019-2020 н.р., навчальна практика збільшилась з 15 НП 2017-2018 н.р. до 24 кред. НП 2019-2020 н.р. До оновленої ОП включено переддипломну практику – 1,5 кв. На базі кафедри проводиться ВНПК «Регіональні проблеми України: географічний аналіз та шляхи вирішення» (проведено 8 конференцій). НПП кафедри також беруть участь у конференціях, семінарах, робочих і науково-технічних радах, де обговорюється питання фахової підготовки географів. До проведення навчально-польових практик залучаються провідні науковці регіональних установ природоохоронного, моніторингового та туристично-рекреаційного спрямування.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Під час роботи експертної групи з'ясовано, що після затвердження Стандарту вищої освіти за спеціальністю 106 Географія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 805 від 16.06.2020 р.) https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/07/10/106_Heohrafiya%20bkalavru.pdf в ХДУ ОП «Географія» було приведено у повну відповідність зі стандартом. Попередня освітня програма була розроблена у ХДУ з урахуванням вимог Національної рамки кваліфікації. Наразі у зв'язку із затвердженням стандарту в діючій ОП «Географія» були змінені компетентності, програмні результати навчання, а також цілий ряд освітніх компонентів (включено до складу обов'язкових компонентів: фізика з основами геофізики, хімія з основами біогеохімії, стратегія сталого розвитку, еволюція геосфер Землі), посилена практична спрямованість програми тощо (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairSocialEconomicGeography/Osvitnjoprofprog.aspx). Відповідність вимогам до знань, умінь і навичок здобувача, його комунікаційних здібностей, відповідальності та автономії, висвітлених у Стандарті, було відображено через зміни інтегральної, загальних та фахових компетентностей, а також програмних результатів навчання. Набуття оновлених компетентностей та досягнення програмних результатів, забезпечується сукупністю ОК, що формують цілісну систему підготовки фахівців. В структурі компонентів ОП виділяються ОК циклу загальної підготовки (ОК 1 – ОК 6), які сприяють формуванню загальних компетентностей та досягненню програмних результатів (ПР 01 – ПР 07; ПР 09). Важливою складовою ОП є ОК циклу професійної підготовки (ОК 7 – ОК 37), які формують у здобувачів як загальні так і спеціальні (фахові) компетентності, що дозволяють досягти всіх ПР.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі оновленої ОП чітко сформульовані, відповідають місії та стратегії ЗВО, а також узгоджуються зі Стратегією регіонального розвитку України до 2027 року; в ОП має місце студентоорієнтовний підхід та враховані інтереси стейкхолдерів, а також регіональний та галузевий аспект.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Рекомендація: поглибити співпрацю з роботодавцями щодо подальшого розвитку освітньої програми та включити до складу робочої групи розробників ОП, представників туристично-рекреаційної сфери.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

При формуванні даної ОП було передбачено фокусування уваги на навчальних досягненнях, які мають стати основою кваліфікації, як ключового індикатора компетентності здобувача вищої освіти. На стадії визначення цілей ОП та результатів навчання було залучено усі категорії стейкхолдерів. В співпраці з стейкхолдерами обговорюються перспективи подальшого вдосконалення ОП. Отже, ОП в контексті критерію 1 загалом відповідає вимогам, але мають місце недоліки, які не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до статті 5 Закону України “Про вищу освіту”, обсяг освітньо-професійної програми підготовки бакалавра становить 240 кредитів ЄКТС (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1556-18>), що відповідає обсягу ОП «Географія», яка реалізується на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти у Херсонському державному університеті, що обсяг ОП (2020 р.) (у кредитах ЄКТС) - 240 кредитів, що підтверджується навчальним планом, прикріпленим до відомостей самооцінювання. Отже, обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти складає 180 кредитів ЄКТС (нормативна частина), за вибором здобувачів вищої освіти - 60 кредитів ЄКТС. Додано також ОП та навчальний план 2017 р, за яким навчаються випускники 2021 р. У навчальному плані 2017 року зазначено, що його обсяг 240 кредитів, що підтверджено розрахунками та відповідає даним ОП 2017 року .

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП «Географія» є структурованою та змістовною у контексті загального часу навчання. Освітні компоненти є логічними щодо навчання і викладання. Кожен програмний результат навчання зумовлений змістом програми. Зміст освітньої програми має чітку структуру. Освітні компоненти, що включені до ОП складають логічну взаємопов'язану систему, є актуальними щодо формування компетентностей фахівців географів та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Структурно-логічна схема ОП побудована таким чином, щоб забезпечити тісний взаємозв'язок між запропонованими навчальними дисциплінами, результатами виконання завдань змістових модулів. Обов'язкові освітні компоненти дозволяють досягти цілей та всіх програмних результатів. Структура та зміст ОП, в частині дотримання вимог щодо гуманітарної складової, реалізується через наступні освітні компоненти: Історія України та української культури, Практична філософія, Іноземна мова, Українська мова (за професійним спілкуванням), Академічна доброчесність.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Предметною областю ОП є: природно та суспільно-географічні комплекси, їх складові у взаємозв'язку, просторові процеси і форми територіальної організації, що відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю. Зміст освітньої програми відповідає предметній області, визначеної для неї спеціальності і орієнтований на підготовку фахівців, які здатні розв'язувати складні спеціалізовані задачі з географії та вирішувати практичні проблеми в процесі професійної діяльності або навчання. Згідно змісту ОП діяльність здобувача СВО «бакалавр» за спеціальністю 106 Географія передбачає в якості об'єктів вивчення природно-географічні комплекси (ОК 7; ОК 8; ОК 9; ОК 10; ОК 11; ОК 12; ОК 17; ОК 18; ОК 21; ОК 22; ОК 27; ОК 31; ВК 4.1; ВК 4.2; ВК 5.3; ВК 6.2; ВК 8.3; ВК 9.3; ВК 12.2), суспільно-географічні комплекси (ОК 16; ОК 28; ОК 32; ВК 4.3; ВК 5.1; ВК 5.2; ВК 6.1; ВК 7.1; ВК 7.2; ВК 7.3; ВК 9.1; ВК 10.1; ВК 11.1; ВК 12.1; ВК 12.2; ВК 13.1), просторові процеси й форми територіальної організації (ОК 15, ОК 24, ОК 25, ВК 6.3, ВК 9.2.), а також методи та методики їх досліджень (ОК 13; ОК 14; ОК 19; ОК 29; ОК 30; ВК 10.1; ВК 11.2; ВК 13.3). Набуття вмінь використовувати в професійній та науковій діяльності спеціалізованого апаратурного забезпечення та обладнання (ОК 7; ОК 9; ОК 10; ОК 13; ОК 17) є важливою складовою змісту ОП. Унікальність проаналізованої ОП проявляється через збалансовану представленість в межах вибіркового компонент дисциплін фізико-географічного, природоохоронного, суспільно-географічного та туристично-рекреаційного спрямування. Усі програмні результати навчання забезпечуються освітніми компонентами нормативної частини. Опитування здобувачів та роботодавців підтвердило, що оновлення ОП відбувається постійно з урахуванням пропозицій і включення в навчальний план нових сучасних дисциплін, що надає додаткові можливості для створення конкурентних переваг ОП на ринку освітніх послуг. В ОП 2017 року форма атестації здобувачів вищої освіти представлена у формі захисту дипломної роботи та комплексного іспиту з теорії та методики географії та регіональної географії. Вважаємо в комплексний іспит доцільно включити всі обов'язкові освітні компоненти фундаментальної та професійної підготовки здобувачів.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії передбачає структура ОП «Географія», зокрема через запровадження персонального вибору здобувачами вищої освіти вибіркового компонента у обсязі 60 кредитів ЄКТС (25%), що відповідає ст.62, п.15 ЗУ «Про вищу освіту». Здобувачі 1 курсу СВО «бакалавр» за ОП «Географія», формують індивідуальну освітню траєкторію, що відображено у Індивідуальному навчальному плані здобувача. План включає всі обов'язкові та вибіркові освітні компоненти (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=1dac83ea-d60c-46cd-8e53-bc2daf39a218>), вибрані студентом у певному навчальному році. Здобувачі 2, 3 та 4 курсів, які навчаються за ОП «Географія» 2017 року, мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію, через обрання вибіркового компонента, з представленого в ОП переліку. Опис дисциплін вибіркової складової розміщується у вільному доступі на університетському сайті (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairSocialEconomicGeography/DVV2020.aspx), а вибір відповідної компоненти здійснюється на інформаційному ресурсі: «Система дистанційного навчання «KSU Online» (<http://ksuonline.kspu.edu/course/index.php?categoryid=361>). Індивідуальна частина обов'язкової компоненти ОП реалізується також через підготовку курсових робіт (на 2 та 3 курсах) та кваліфікаційної роботи (ОК 33; ОК 37). Здобувач має право вибору наукового керівника курсових та кваліфікаційної роботи, а також теми дослідження (Положення про кваліфікаційну роботу (проект), затверджено Наказом ХДУ від 09.10.2020 № 953 <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=bdbea7a6-9e8e-47df-9834-a941de47b243>). Формування індивідуальної освітньої траєкторії відбувається також і через право самостійно обирати базу виробничої практики, із запропонованого переліку або пропонувати свою, за умови що підприємство готове укласти Договір.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка (37,5 кредитів) є обов'язковим компонентом ОП, що регламентується Положенням про проведення практики студентів Херсонського державного університету (наказ № 337-Д від 02.07.2017). (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ/DMethodicsPractice.aspx>). На ОП передбачено 3 види практичної підготовки для здобувачів: 1) Навчальна практика (24 кредити ЄКТС); 2) Виробнича практика (12 кредитів ЄКТС); 3) Переддипломна практика (1,5 кредити ЄКТС). Навчальна практика проводиться у три етапи, на першому, другому та третьому курсі (навчально-польова практика з фізико-географічних дисциплін, навчально-польова практика з геології та геоморфології, навчально-польова практика з суспільно-географічних дисциплін, навчально-польова практика з туризму та краєзнавчої роботи). Під час їх проходження здобувачі вищої освіти закріплюють набуті та опановують нові компетентності (ЗК 1; ЗК 6; ЗК 7; ЗК 10; СК 3; СК 6; СК 8; СК 9), що сприяє досягненню програмних результатів навчання (Р 01; Р 07; Р 08; Р 09; Р 10). Базами навчально-польових практик виступають специфічні та унікальні об'єкти природного та антропогенного походження, розташовані в Херсонській та у прилеглих частинах Миколаївської області. До них належать: геологічні пам'ятники, профільні установи моніторингового, виробничого, рекреаційно-туристичного спрямування. Проходження виробничої практики здійснюється на базі організацій та установ природно-заповідного фонду, моніторингового та рекреаційно-туристичного спрямування (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairSocialEconomicGeography/Practice.aspx). Бази практик є потенційними місцями подальшого працевлаштування, а керівники окремих баз практик входять до складу робочої групи ОП. В ОП 2020 року було включено переддипломну практики (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairSocialEconomicGeography/Practice.aspx). Аналіз освітньої програми та навчального плану дозволяє зробити висновок про те, що практична підготовка

здобувачів вищої освіти відбувається на достатньому рівні та дозволяє у повній мірі набути компетентностей, необхідних у подальшій професійній діяльності. Опитування здобувачів показало, що вони мають можливість самостійно знаходити собі місце виробничої практики. Відповідно до наявних Угод з установами та підприємствами можна стверджувати, що їх достатньо для проходження практик.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП дозволяє здобувачам вищої освіти сформувати soft skills, які задекларовані цілями ОП та будуть використовуватись під час професійної діяльності випускників програми. Освітні компоненти, методи та технології навчання, що використовуються на ОП, дозволяють здобувачам вищої освіти набути навички комунікації, лідерства, здатність брати на себе відповідальність, здатність креативно мислити й управляти часом, працювати в групах тощо. ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами Soft skills через формування таких загальних компетентностей (ЗК 01; ЗК 03; ЗК 04; ЗК 08; ЗК 09; ЗК 12) та відповідних програмних результатів (ПР10; ПР 11). ОП включає достатній перелік освітніх компонентів, що дозволяють отримати програмні соціальні навички. У процесі інтерв'ювання підтверджено, що додатково набуттю здобувачами вищої освіти соціальних навичок сприяє наявність в університеті Соціально-психологічної служби (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/psychologicalservice.aspx>) та «Студентського путівника» (<http://www.kspu.edu/ForStudent/StudentGuide.aspx>).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОП «Географія» у кредитах ЄКТС співпадає з фактичним навантаженням здобувачів та відповідає нормативним вимогам (1/3 – 1/2 аудиторні заняття, 1/2 - 2/3 – самостійна робота), що підтверджено під час бесіди із здобувачами вищої освіти, які навчаються за даною ОП. Кількість дисциплін в навчальному плані за ОП «Географія» спеціальності 106 Географія для одного року навчання складає 16 (1, 2 та 3 курси) та 14 (4 курс), на окрему дисципліну припадає від 3 до 10 кредитів ЄКТС. Навчальні дні та їх тривалість визначаються щорічним графіком освітнього процесу та планом-регламентом роботи ХДУ: <http://www.kspu.edu/Legislation/Plan.aspx>. Спількування зі студентами під час інтерв'ювання показало відсутність скарг студентів щодо навантаження та обсягу самостійної роботи. Здобувачі зауважили, що на освітній програмі оптимальне співвідношення фактичного аудиторного навантаження та самостійної роботи, а викладання освітніх компонентів (види, методи навчання і контролю) забезпечують набуття фахових компетентностей і соціальних навичок.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Нормативними документами, що регламентують освітній процес в ХДУ, дуальна форма здобуття освіти не передбачена. Університет використовує окремі елементи дуальної освіти, спираючись на розуміння необхідності підготовки фахівців здатних працювати в умовах реального виробництва. Як елемент ОК 37, здобувачі виконують кваліфікаційні роботи за тематикою, що пов'язана з реальною фаховою діяльністю. На старших курсах університет підтримує дуальні форми через надання індивідуальних графіків навчання студентам, які працюють на майбутніх робочих місцях. Окремого значення набуває залучення практиків до проведення екскурсій в рамках навчальних занять та практик, до керівництва та рецензування кваліфікаційних робіт.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності. ЗВО створює всі можливості для забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання

Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Рекомендовано: розширювати унікальність ОП за рахунок запровадження нових та оптимізації існуючих ОК.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП в контексті критерію 2 загалом відповідає вимогам з недоліками, які можуть бути ліквідовані у короткій термін.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання до Херсонського державного університету у 2021 році оприлюднені на сайті університету у закладці «абітурієнтам», пункт приймальна комісія (<http://www.kspu.edu/Entrant/SelectionCommittee/RulesOfEntryToKSU.aspx>) Правила прийому затверджені Вченою радою Херсонського державного університету протокол №7 від 21 грудня 2020 року та введено в дію наказом ректора від 29 грудня 2020 року № 1302-Д. Дані правила розроблені відповідно до чинного законодавства України, є чіткими і зрозумілими та не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Умови прийому до ХДУ визначаються відповідно до ліцензії МОН України (наказ МОН України від 22.05.2017 р. №102-л) та Правил прийому на навчання до ХДУ (розроблені Приймальною комісією ХДУ відповідно до Умови прийому до закладів вищої освіти України в 2021 році, затвердженні наказом Міністерства освіти і науки України № 1274 від 15.10.2020 р.) (<http://www.kspu.edu/Entrant/SelectionCommittee/RulesOfEntryToKSU.aspx>). Для допуску до вступу на навчання за ОП необхідна наявність повної загальної середньої освіти. Абітурієнти повинні мати сертифікати ЗНО, перелік яких щорічно затверджується МОН за окремими спеціальностями. Конкурсний бал абітурієнта формується з кількох показників (результати ЗНО з трьох предметів, середній бал атестата, бали за успішне проходження підготовчих курсів ХДУ), кожен з яких множиться на коефіцієнт, що вказаний у Правилах прийому. Остаточний конкурсний бал множиться на добуток регіонального (1,04), сільського (1,05) та галузевого (1,02) коефіцієнтів. Для абітурієнтів, які мають диплом молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) вступ на ОП Географія здійснюється на підставі наявності диплому відповідного рівня, сертифікатів ЗНО та фахового вступного іспиту (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biology_geograf_ecol/FBGE_abytur.aspx)

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Для здобувачів, які навчались в інших українських ЗВО, визнання результатів навчання здійснюється на підставі Положення про організацію освітнього процесу (Наказ ХДУ від 02.09.2020 № 789-Д) (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>), яке передбачає: проведення порівняльного аналізу освітніх документів здобувача зі змістом нормативної частини ОП університету, визначення переліку освітніх компонентів; визначення вибіркового дисциплін, що можуть бути зараховані та визначення компонентів, що їх слід скласти з метою вирівнювання різниці в навчальних планах. Вирівнювання відбувається у терміни, визначені окремим розпорядженням (як правило впродовж 2 місяців), на підставі заяви здобувача та оплати ним додаткових освітніх послуг. Визнання результатів навчання в закордонних закладах освіти регулюють

Постанови КМУ (№ 411 від 13.04.2011 р., № 579 від 12.08.2015 р.), Положення про академічну мобільність студентів ХДУ (Наказ ХДУ 29.10.2015 р. №628-Д <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx?id=f98dco06-edco-4abf-9a42-1bce021727af>) та Порядок визнання в Херсонському державному університеті документів про освіту, виданих навчальними закладами інших держав (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx?id=626of852-48bb-4389-a21e-80c5cea15108>), які усно аноншуються претендентам під час подання відповідних заяв. Процедура гарантує надійність визнання РН через співставлення ОП і визначення набутих компетентностей. Під час роботи комісії було визначено, що за час навчання здобувачів СВО «бакалавр» за ОП «Географія» вказані правила не застосовувались через відсутність прецеденту.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регламентується «Порядком Херсонського державного університету про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті (наказ ХДУ від 04.03.2020 № 247-Д) <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx> Згідно цього положення університет має право визнати у якості інформальної/неформальної освіти до 10% від загального обсягу кредитів, передбачених ОП, що здобуті у неформальній чи інформальній освіті. Для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти рекомендується не більше 6 кредитів за курс (рік) навчання, для другого (магістерського) – не більше 3 кредитів в межах навчального семестру. Станом на даний момент на ОП випадків визнання результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті виявлено не було, але під час інтерв'ювання здобувачів, було виявлено, що студентам 3 року навчання запропонований курс «Сільське господарство, економіка та природа». Результати проходження будуть враховані під час вивчення ОК 23 у наступному навчальному році.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому університету 2021 року є чіткими та прозорими і оприлюднені на сайті з відповідними додатками. Зручною є окрема закладка на сайті університету «абітурієнтам» та на сторінці кафедри, через яку легко ознайомитися з усією необхідною інформацією. Університетом розроблено та впроваджено в дію положення, які регулюють визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та у неформальній освіті. Ці документи розміщені у відкритому доступі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Недостатня популяризація неформальної освіти на даній ОП та можливостей її визнання у процесі навчання. Рекомендації ЗВО: активізувати роботу щодо популяризації студентських обмінів між ЗВО України через укладення двосторонніх договорів. Популяризація в межах ОП неформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітня діяльність загалом та за даною ОП зокрема відповідають Критерію 3. Правила прийому є зрозумілими, своєчасно оприлюдненими на вебсайті. Алгоритм визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та у неформальній освіті є зрозумілим та доступним для всіх учасників освітнього процесу. В цілому наявні недоліки не є суттєвими і не впливають на якість підготовки на даній ОП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та

принципам академічної свободи.

Організація навчання і викладання, форми та методи, регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу у ХДУ (Наказ ХДУ від 02.09.2020 № 789-Д). <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx> . Збалансоване поєднання різних форм навчання в межах ОП дає змогу здобувачам досягти ПРН. Методи та форми навчання зазначаються у силабусі до кожної ОК (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairSocialEconomicGeography/Silabus.aspx). Здобувачі під час бесіди підтвердили, що освітній процес відповідає їх інтересам та потребам та позитивно оцінили навчання за ОП. Студентоцентрикований підхід є пріоритетним при підготовці фахівців у ХДУ, що закладено положеннями Статуту, який орієнтований на атмосферу доброзичливості та взаємної поваги у стосунках між працівниками, викладачами, студентами, аспірантами й докторантами. Саме тому, методи та форми навчання на ОП, а також система оцінювання (накопичувальна) відповідають студентоцентрованому підходу. В межах окремих ОК передбачені самостійні види роботи, теми яких студенти обирають за власним бажанням. За умов відсутності студента (за поважної причини) на навчальних заняттях, він має право за домовленістю із викладачем, у зручному для нього режимі, формі та у зручний час відпрацювати відповідний матеріал. Здобувачі самостійно обирають наукових керівників та тематику курсових та кваліфікаційних робіт. Відділом забезпечення якості освіти, безпосередньо викладачами та органами студентського самоврядування (протокол СР № 14 від 14.12.2020) проводяться анонімні опитування здобувачів щодо якості освіти та освітнього процесу на ОП (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairSocialEconomicGeography/interview.aspx). В умовах складної епідеміологічної ситуації в ХДУ запроваджено ряд заходів щодо запобігання коронавірусної інфекції COVID-19 в університеті й усіх структурних підрозділах, які підкреслюють студентоорієнтований підхід, а саме здобувачі освіти мають право самостійно обирати (в межах окремої групи) форму навчання. Наприклад: Студентська рада факультету провела опитування серед здобувачів вищої освіти, щодо форми за якої вони бажають навчатися (протокол СР № 13 від 02.12.20). Академічна свобода здобувачів ВО забезпечується можливістю вільно обирати зміст і форми своєї навчальної та наукової роботи (Положення про наукові об'єднання студентів ХДУ, Положення про кваліфікаційну роботу, Наказ ХДУ 09.10.2020 р. №953-Д). Також, здобувачі мають право на вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених ОП та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 % загальної ЄКТС; вибирати теми курсових та кваліфікаційних робіт. <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx> Бесіда із здобувачами ВО підтвердила, що вибір здійснюється незалежно та вільно відповідно до їх власних думок, наукового спрямування та фахових уподобань.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо, цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, а також порядку та критеріїв оцінювання, для кожної ОК в повному обсязі наведені в силабусах дисциплін та у робочих програмах практик. Силабуси та програми практик знаходяться на фахових кафедрах і надаються здобувачам на початку викладання ОК. Електронні варіанти розміщуються в режимі відкритого доступу на сторінках кафедр (сайт ХДУ): http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairSocialEconomicGeography/Silabus.aspx ; <http://www.kspu.edu/About/GeneralChair.aspx> Інформація про форми проміжного і підсумкового контролю, порядок проведення контрольних заходів, також наявна у силабусах та надається викладачем на початку вивчення дисципліни. Розклад заліково-екзаменаційних сесій, складений відповідно до графіку освітнього процесу, складається в терміни, передбачені Планом-регламентом роботи ХДУ (<http://www.kspu.edu/Legislation/Plan.aspx>), після затвердження вивіщується на дошці оголошень ФБГЕ. Електронний варіант розміщується на відповідній сторінці сайту ХДУ (<http://www.kspu.edu/ForStudent/Shedule.aspx>), в групі ФБГЕ в соцмережі (<https://www.facebook.com/groups/1639053176424538/?ref=bookmarks>). З метою оперативного обміну терміновою інформацією між здобувачами та викладачами, створюються віртуальні групи в соціальних мережах Viber, Telegram, Instagram Також здобувачі можуть отримати індивідуальне консультування через електронну пошту викладача чи безпосередньо на кафедрі. Бесіда із здобувачами вищої освіти підтвердила, що їх також знайомлять із порядком та критеріями оцінювання та іншою інформацією переважно на першому занятті з дисципліни і вони мають можливість при необхідності уточнити окремі питання. Перевагою такого інформування є орієнтування здобувача на цілі, результати навчання, порядок і критерії оцінювання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Здобувачі освіти в ХДУ, опановуючи ОП «Географія», мають можливість займатися науково-дослідною роботою, беручи участь в експедиціях, наукових дослідженнях, за результатами яких, вони виконують курсові та кваліфікаційні роботи, роботи на конкурс наукових студентських робіт, приймають участь у конференціях та також публікують наукові статті. На кафедрі географії та екології зареєстровано та виконується 7 науково-дослідних робіт, до виконання яких залучені певні здобувачі вищої освіти. Так, в рамках ініціативної НДР «Регіоналізм і формування регіональних ідентичностей Півдня України» (номер державної реєстрації 0117U004706), виконуються курсові роботи: «Особливості розселення населення в контексті нової адміністративно-територіальної реформи (на прикладі Херсонської області)» (виконавець Радзанівський Олексій); «Порівняльно-географічний аналіз суспільних

просторів м.Херсон і м. Олешки» (Віннік Аліна). До реалізації ініціативної НДР «Морфологія і динаміка берегової зони Азово-Чорноморського басейну України» (номер державної реєстрації 0118U004402), залучений Джуга Іван, який виконує курсову роботу на тему: «Трансформація берегової зони системи Тендра-Джарилгач в умовах антропогенного впливу». Щорічно результати своїх наукових досліджень здобувачі освіти апробують на міжнародних та всеукраїнських конференціях, конкурсах студентських наукових робіт Найкращі здобувачі освіти публікуються у наукових виданнях: Винник А. Порівняльно-географічний аналіз суспільних процесів м. Херсона та м. Олешки (<http://ekhsuir.kspu.edu/handle/123456789/12645>) Здобувачі освіти мають певні доробки у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (Маркелюк А. В. (посіла 1 місце в 2018 році); Кураба В.В. (посіла 2 місце в 2019 році) та Всеукраїнських студентських олімпіадах з географії (Маркелюк А.В. – диплом 3 ступеню у 2018 році).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Зміст ОК оновлюються у відповідності до сучасних тенденцій в науці та суспільстві. Оновлення певних ОК здійснюється за результатами власних досліджень та фахових публікаціях. Так, до програми ОК 9 (ОП 2017) (доцент Давидов О.В.) періодично включаються нові матеріали, отримані під час власних польових досліджень берегової зони Чорного та Азовського морів. Останні зміни стосуються уточнення ролі тектонічних процесів в розвитку берегової зони відповідних морів (<https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85073698873&origin=resultslist>), а також виділення генетичних ознак певних берегових систем (<http://catalog.lihapres.eu/index.php/lihapres/catalog/download/64/727/1594-1?inline=1>). До ОК 8 (ОП 2017) (доцент Шахман І.О.) був внесений матеріал, присвячений проблемам якості води (<https://search.begellhouse.com/index.php> ; <http://ceur-ws.org/Vol-2105/> ; <https://sgem.org/sgemlib/spip.php?article12898&lang=en>). Зміст ОК 24, ОК 28 (ОП 2017) (доцент Молікевич Р.С.) зазнають постійних змін відповідно до сучасних оновлень статистичних джерел (<http://www.fao.org/faostat/en/#data> ; <http://www.un.org/ru/index.html>).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

В ХДУ запроваджені Положення про інтернаціоналізацію (наказ ХДУ від 26.06.2020 № 593-Д), Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти ХДУ (наказ ХДУ від 26.06.2020 № 592-Д), Положення про академічну мобільність науково-педагогічних працівників ХДУ (наказ ХДУ в ід 02.06.2020 №494-Д) <http://www.kspu.edu/InternationalActivities/DInternatRelations/about.aspx> Протягом 2017-2020 рр. викладачі та здобувачі ОП «Географія» брали участь в міжнародних конференціях (лише у 2020 році – 8, серед яких <http://arc.ku.lt/krantai2020/>), у стажуванні (Щецинський університет, професор Пилипенко І.О., професорка Мальчикова Д.С. (Сертифікат від «01» липня 2019 р.). Доцент Молікевич Р.С. є стипендіатом Visegrad Scholarship (52010310, 2020-2021 рр.), саме тому в рамках міжнародного гранту “Comparative analysis of spatial aspects of public health in Ukraine and Poland”, його наукове консультування здійснює професор Щецинського університету П. Чаплинський. З 2017 року в ХДУ функціонує Херсонський регіональний осередок Європейської географічної асоціації для студентів і молодих географів (European Geography Association – for students and young geographers). Керують відповідним осередком Маркелюк Анастасія (магістр, за спеціальністю 106 Географія), Зубкова Анастасія (здобувач вищої освіти, 3 курс, спеціальність 106 Географія). Маркелюк А.В. приймала участь в: «EGEA Annual Congress 2018. Realize rural: understand it and make it happen» (18-23 вересня 2018 р., Хорватія); «EGEA Annual Congress 2019. Forgotten homeland: realizing the roots» (16-22 вересня 2019 р., Чехія). В рамках діяльності відповідного осередку 17.05.2019 - 20.05.2019 в місті Херсон, був організований проведений Міжнародний семінар "Post-Soviet dacha: not a village, not a city and not a suburb", в якому взяли участь молоді румунські колеги. Під час інтерв'ювання здобувачів було підтверджено, що вони ознайомлені з умовами та можливостями академічної мобільності. В рамках інформальної освіти, деякі співробітники кафедри здійснюють підвищення кваліфікації за рахунок проходження іноземних курсів http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairSocialEconomicGeography/Education.aspx .

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильними сторонами є: чітко та прозоро організована робота із забезпечення якості освіти; наявність необхідних документів для регламентації освітнього процесу; систематичний моніторинг (через анонімне опитування) та удосконалення ОП; добре налагоджена робота деканату та кафедри, що сприяє оперативному донесенню інформації здобувачам вищої освіти. У НПП наявні публікації та сертифікати про стажування у закордонних ЗВО. Інформація щодо освітнього процесу в тому числі вибору дисциплін з вибіркового циклу є доступною та надається своєчасно у зручній формі. Позитивним є залучення студентів до Міжнародної академічної мобільності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Рекомендується посилити академічну мобільність студентів та викладачів. Рівень залучення студентів до національних та міжнародних конкурсів з НДР потребує покращення.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОП та освітня діяльність загалом відповідають Критерію 4 з недоліками, що не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання обумовлені існуючими в ХДУ нормативними документами: Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ (Наказ ХДУ від 02.09.2020 789-Д (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>)); Порядком оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (Наказ ХДУ 07.09.2020 № 803-Д <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=97e058e6-9210-4d10-8fee-do8fed608163>). Система оцінювання рівня знань та вмінь студентів в межах ОК включає: оцінювання результатів навчання протягом семестру (поточний міжсесійний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних, семінарських занять); оцінювання результатів навчання по завершенню семестру (семестровий (підсумковий) контроль з освітньої компоненти / навчальної дисципліни відповідно до робочого навчального плану проводиться у формі семестрового екзамену або заліку (диференційованого заліку)); оцінювання окремих ОК може здійснюватися або під час поточного, або атестаційного, або семестрового контролю, що визначається силабусом з освітньої компоненти / навчальної дисципліни); оцінювання виконання та захисту курсової роботи; оцінювання виконання та захисту звіту з практики; оцінювання атестації. Конкретні умови змісту, методики проведення та оцінювання всіх форм контролю з окремої дисципліни, практики, курсової роботи визначаються викладачем, гарантом програми, схвалюються кафедрою та відображаються відповідно у силабусі, в робочій програмі практики, програмі атестації здобувачів. Оцінка відповідає рівню сформованості загальних і фахових компетентностей та отриманих програмних результатів навчання здобувача освіти та визначається за шкалою ЄКТС та національною системою оцінювання та формується за рахунок накопичення балів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Процедура атестації здобувачів вищої освіти для спеціальності 106 Географія за ОП Географія для здобувачів освіти які вступили до ЗВО у 2020-21 н.р. буде проводитися відповідно до Стандарту (наказ МОН України № 805 від 16.06.2020 р.), у формі комплексного іспиту за фахом та захисту кваліфікаційної роботи.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів чіткі та зрозумілі, вони регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ (Наказ від 02.09.2020 № 789-Д) (підрозділ 3.2.6. Контрольні заходи) повний текст якого оприлюднений на сайті ХДУ в режимі загального доступу: <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx> . Об'єктивність екзаменаторів забезпечується впровадженням письмових форм контролю; присутністю завідувача кафедри на контрольних заходах викладачів зі стажем менше 3 років; можливістю оскарження результатів контрольних заходів; публічністю

підсумкової атестації; здачею заліку з практик комісії. Процедура врегулювання конфлікту інтересів описується Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ (Наказ ХДУ від 02.09.2020 № 789-Д) (підрозділ 3.4.7). <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>. Уповноважений з антикорупційної діяльності в ХДУ надає консультації керівникам структурних підрозділів стосовно наявності можливого конфлікту інтересів та способів його врегулювання <http://www.kspu.edu/Anticorruption.aspx>. За результатами контрольних заходів здобувачі мають право особисто подати апеляцію на отриману оцінку або оскаржити процедуру проведення контрольного заходу. Це регламентується «Порядком оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів в ХДУ» (наказ ХДУ від 07.09.2020 № 802-Д) <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=6ebfe53b-c5d6-45c5-8ccd-eb65b05ea158>. Під час опитування здобувачів вищої освіти з приводу оскарження результатів контрольних заходів при реалізації ОП виявлено не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО розроблено ряд документів, які чітко та зрозуміло прописують алгоритм дотримання академічної доброчесності: Статут Херсонського державного університету (нова редакція) (Наказ МОНУ від 08.08.2019 №108) <http://www.kspu.edu/About/StatuteKSU.aspx>, Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Херсонського державного університету (наказ ХДУ від 02.02.2018 № 76-Д), <http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>, Порядок виявлення та запобігання академічному плагіату у науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти (наказ ХДУ від 04.09.2020 № 800-Д) <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=c1a022f5-0b34-46fa-8ba9-f40a26ff4621>, Кодекс академічної доброчесності здобувача вищої освіти (наказ ХДУ від 02.03.2020 № 236-Д) <http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>, Кодекс академічної доброчесності науково-педагогічного працівника Херсонського державного університету <http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>. В університеті створено комісію з питань академічної доброчесності (Про затвердження складу комісії з питань академічної доброчесності Херсонського державного університету (наказ ХДУ від 04.12.2019 № 1022-Д) <http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>), яка займається порядком виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності. У ХДУ створений репозитарій (<http://ekhsuir.kspu.edu/>), у який подаються всі кваліфікаційні роботи здобувачів. Згідно Положення про кваліфікаційну роботу (проект) (наказ від 09.10.2020 р. № 953-Д) <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=bdbea7a6-9e8e-47df-9834-a941de47b243>, кожна кваліфікаційна робота проходить перевірку, щодо дотримання принципів академічної доброчесності. Здобувачі мають змогу самостійно перевірити власні роботи на наявність текстових збігів за допомогою сервісу <https://unicheck.com/uk-ua/free-plagiarism-checker-online>. Здобувачі освіти підписують Кодекс академічної доброчесності (<http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>) ХДУ популяризує принципи академічної доброчесності через веб-сайт університету, проведення семінарів, тижнів академічної доброчесності, майстеркласів, практичних занять, залучаючи фахівців і експертів з академічної доброчесності. <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library.aspx>

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Наявність та оприлюднення на сайті ЗВО усіх необхідних нормативних документів. Існування у ЗВО потужної програми та механізму для перевірки наукових робіт та кваліфікаційних праць на унікальність та об'єктивність оцінювання знань студентів

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Відсутність прикладів вирішення конфліктних ситуацій не дає можливість експертній групі оцінити дієвість механізму врегулювання конфлікту інтересів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП в контексті критерію 5 загалом відповідає вимогам, але мають місце недоліки, які не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Досягнення визначених відповідною ОП цілей та програмних результатів навчання забезпечують викладачі із належною академічною кваліфікацією, що дозволяє на належному рівні здійснювати підготовку здобувачів вищої освіти за даною ОП, оскільки відповідає цілям та програмним результатам навчання. Викладання освітніх компонентів ОПП забезпечують 35 науково-педагогічних працівників, з них 2 доктори наук, професори, сумісники; 15 доцентів за постійним місцем роботи, 12 доцентів сумісників, 1 старший викладач (сумісник), 2 асистенти за постійним місцем роботи, 3 асистент сумісники. Гарантом ОП є к. геогр. н., доц. Давидов О.В., досвід та академічна кваліфікація якого дозволяють фахово викладати відповідні навчальні дисципліни та ефективно здійснювати координацію освітньої діяльності за даною ОП. Усі викладачі які працюють на ОП мають відповідність до спеціальності або ОК яку викладають, згідно з дипломом про вищу освіту, науковий ступінь, тематику наукових досліджень, методичних та наукових публікацій, а також за рахунок проходження ними фахового підвищення кваліфікації.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників проводиться згідно Положення про проведення конкурсного відбору (Наказ ХДУ 03.10.2019 № 773-Д). http://www.kspu.edu/About/AcademicCouncil/Polojenie_pro_konkurs.aspx. Процедура є прозорою і охоплює наступні етапи: оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад (інформація подається на сайті ХДУ та у ЗМІ); розгляд заяв і документів кожного претендента; допуск до участі в конкурсі; обговорення на засіданнях кафедри; передача результатів голосування до конкурсної комісії; рішення затверджується на Вченій раді факультету та університету. Контракт укладається на період який індивідуально визначається конкурсною комісією за результатами набутих професійних та особистісних якостей претендента на заміщення вакантної посади. У процесі конкурсу проводиться також опитування студентів «Викладач очима студента» Процедури конкурсного добору викладачів у цілому дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму претендентів. Наявність процедури та її виконання підтверджено на зустрічах з адміністративним персоналом, гарантом та НПП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Гарант ОП та НПП активно співпрацюють із роботодавцями у контексті організації та реалізації освітнього процесу, що насамперед підтверджує кількість договорів про співпрацю (http://www.kspu.edu/About/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairSocialEconomicGeography/Practice.aspx). Роботодавці залучаються до оновлення та рецензування ОП, а також до процедури зовнішнього рецензування кваліфікаційних робіт. Так, до рецензування кваліфікаційної роботи на здобуття СВО «бакалавр» за ОП «Географія» (яка буде захищатись у 2020-2021 навчальному році) залучений Голова Генічеської районної ради Коржевой С.М. До роботи в атестаційній комісії в 2020-21 році будуть залучені потенційні роботодавці: директор Національного природного парку «Нижньодніпровський» Чачібая О.Г., Начальник Херсонського обласного центру з гідрометеорології Кіріак Ю.П. Зустріч зі здобувачами вищої освіти засвідчила, що ЗВО запрошує представників роботодавців для певних тематичних зустрічей.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час інтерв'ювання викладачів кафедри була підтверджена інформація, щодо залучення професіоналів-практиків до аудиторних занять. Конкретним прикладом є залучення до викладання ОК 8 (ОП 2017) у 2018-19 н.р. Коржова Є.І. (к.геогр.н., співробітника Херсонської гідробіологічної станції НАН України). З 2020-21 н.р. до викладання ОК 8 (ОП 2017) була залучена Шахман І.О. (має фахову освіту за спеціальністю інженер-гідролог, к.геогр.н.).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В Херсонському державному університеті, у відповідності до ст. 52 Закону України «Про вищу освіту», діє Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників ХДУ та Положення про приймання на підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників (наказ №771-Д, 03.10.2019 р.). Викладачі, згідно з цим положенням підвищують кваліфікацію за різними формами, які можуть поєднуватися (інституційна (очна, заочна, дистанційна) на робочому місці, на виробництві тощо) та видами (навчання за програмою підвищення кваліфікації; стажування; участь у семінарах, практикумах, тренінгах, майстер-класах тощо). Викладачі які працюють на ОП «Географія» постійно покращують свій професійний рівень, так: в Щецинському університеті (Республіка Польща) у 2019 р. проф. Мальчикова Д.С., та проф. Пилипенко І.О. пройшли стажування, а у 2020-21 н.р. стажування проходить доцент Молікевич Р.С. В 2020 році у Херсонському національному технічному університеті підвищували кваліфікацію доценти Охременко І.В., Саркісов А.Ю., в Херсонському державному аграрно-економічному університеті - доцент Кундельчук О.П.. Професійний розвиток викладачів також забезпечується через інформальну освіту (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairSocialEconomicGeography/Education.aspx).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Після розмови з керівництвом ХДУ, а також з викладачами які працюють на ОП Географія, було визначено, що розвиток викладацької майстерності в ХДУ стимулюється через систему заохочень. За досягнення високих результатів у роботі, навчанні, вихованні та науковій діяльності, за внесення ініціатив з науково-педагогічної, виховної, профорієнтаційної та інших видів робіт науково-педагогічні працівники представляються до нагородження різними видами морального і матеріального заохочення (держнагородами, почесними званнями, преміями, знаками, грамотами). В ХДУ діє Положення про критерії преміювання НПП (наказ від 03.03.2020 № 239-Д) університету <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=1aa27e5f-6a60-4293-8f50-89c0a62c9cc5> , а також Положення про систему рейтингового оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів наказ ХДУ (наказ від 23.12.2020 № 1281-Д) <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=c434def7-cb75-4829-89a6-0a415672803e> З 2016 року на факультеті ліцензовано підготовку здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – докторів філософії PHD за спеціальністю 106 Географія <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants.aspx> . Наразі на кафедрі географії та екології ступінь доктора філософії здобувають 3 особи (Сімченко С.В. – науковий керівник доцент Давидов О.В.; Белая І.С., Лозова О.В. – науковий керівник проф. Мальчикова Д.С.).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Випускова кафедра має сильний кадровий потенціал, зумовлений наявністю двох докторів географічних наук та шести кандидатів географічних наук. ОК забезпечені навчально-методичними матеріалами різного рівня. Взаємодія із роботодавцями, проявляється через діалог, анкетування, рецензування, роботі у складі робочої групи, надавати рекомендації щодо удосконалення ОП. Має місце співпраця із роботодавцями у контексті проходження практики. Діє реальна система стимулювання розвитку НПП – проходження підвищення кваліфікації, навчання в аспірантурі та система преміювання викладачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Рекомендовано: розширювати унікальність ОП за рахунок запровадження нових та оптимізації існуючих ОК.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП в контексті критерію 2 загалом відповідає вимогам з недоліками, які можуть бути ліквідовані у короткий термін.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Для ознайомлення з МТБ гарант ОП надав ЕГ доступ до відеоролику. ХДУ має: 6 навчальних корпусів; 3 гуртожитки; центр первинної медичної допомоги; наукову бібліотеку; 2 актові та 3 спортивні зали; плавальний басейн, навчальні майстерні; санаторій-профілакторій; навчально-тренувальний центр із водних видів спорту; Ботанічний сад ХДУ; астрономічну обсерваторію; виставкову залу; музей історії університету; юридичну клініку; їдальня «Універ»; спортивно-оздоровчий табір «Буревісник», працює редакційно-видавничий відділ та діє безкоштовний Wi-Fi. Наукова бібліотека ХДУ має чотири відділи: http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library/of_Library_2017/Struktura_2017.aspx. До структури бібліотеки входять Коворкінг зала, Конференц зала та Читальний зал – трансформер. МТБ ОП представлені спеціалізованими аудиторіями, картографічними ресурсами, геологічними колекціями, спеціалізованими приладами, ліцензованим ПЗ та мультимедійними засобами. До спеціалізованих аудиторій належать кабінети геології та геоморфології, геоінформатики та картографії, гідрології та методики польових досліджень, географії рекреації і туризму, а також зоологічний музей. Надані відеоматеріали та бесіди із здобувачами дозволяють стверджувати, що аудиторії мають мультимедійне обладнання. Кількість лекційних аудиторій, аудиторій для проведення практичних занять, навчально-виховних заходів є достатньою для здійснення навчально-виховного процесу. Картографічні ресурси представлені різноманітними тематичними настінними картами, атласами, комплектами топографічних карт, які зберігаються у викладацьких кафедри. В кабінеті геології та геоморфології знаходяться колекції мінералів (які включають всі провідні класи мінералів), гірських порід (включають всі провідні групи), викопних організмів (включають решти палеозойського, мезозойського та кайнозойського віку. На кафедрі в наявності присутні спеціалізовані прилади (теодоліт, нівелір, геодезична рійка, далекомір, польовий курвіметр, ручний курвіметр, компаси, ручні метеостанції, навчальна метеостанція, анемометри, прилад Купріна, ареометр, набір сит для гранулометричного аналізу), які дозволяють на високому науково-методичному рівні проводити лабораторні та практичні заняття, а також навчальні практики. В кабінеті геоінформатики та картографії на комп'ютерному обладнанні використовуються спеціалізовані програми (Mapinfo Professional 12.5; Google Earth Pro). Під час зустрічей зі здобувачами було підтверджено, що потреби студентів та НПП задовольняються наявністю відповідної інфраструктури. Експертами було виявлено що в цілому фінансові, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення є достатніми для реалізації цілей ОП програми та програмних результатів навчання. Питання фінансового забезпечення обговорювалось з начальником планово-фінансового відділу, що дозволило уточнити деталі фінансування органів студентського самоврядування, а також окремі моменти, які стосувалися преміювання працівників університету

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Орієнтиром у реалізації Стратегії ХДУ (наказ № 672-Д від 03.09.2018 р.) є досягнення балансу між реальними потребами здобувачів освіти та створеним освітнім середовищем, спрямованим на задоволення цих потреб та інтересів. Для задоволення потреб та інтересів здобувачів у ХДУ існують: система WI-FI; телеграм-канал (https://t.me/ksy_talks); наукові студентські гуртки (Положення про Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених ХДУ, наказ № 582-Д від 13.09.2017 р.); конкурсний фестиваль мистецтв ХДУ «Молода хвиля» (наказ № 110-Д від 8.02.2019 р.); юридична клініка, психологічна служба, комп'ютерний фонд бібліотеки; збірники «Науковий вісник молодих учених ХДУ», «Магістерські студії»; «Студентські наукові студії»; центр первинної медичної допомоги; Коворкінг зала; навчально-тренувальний центр, оздоровчий табір «Буревісник», плавальний басейн, спортклуб, чоловіча баскетбольна команда 1 ліги (<https://fbu.ua/statistics/league-11343>); Ботанічний сад ХДУ; український культурний центр; студентські буфети, розташовані у всіх корпусах університету, та сучасна їдальня «Універ»; можливість отримання додаткових освітніх послуг; «Студентський путівник» <http://www.kspu.edu/ForStudent/StudentGuide.aspx> Під час інтерв'ю з НПП та здобувачами вищої освіти було підтверджено, що доступ до інфраструктури ЗВО та інформаційних ресурсів в межах ОП в навчальний та позанавчальний час здійснюється безоплатно.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Питання безпечності освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти відображені у Стратегії ХДУ (наказ № 672-Д від 03.09.2018 р.). В ХДУ є служба охорони праці та безпеки життєдіяльності (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DLabourProtection.aspx>), що створена згідно з Законом України «Про охорону праці» та Положенням про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти (наказ МОН України № 1669 від 26. 12.2017 р.). Температурний режим у ХДУ забезпечує автономна котельня. Приміщення оснащені протипожежними засобами, щорічно проводяться тренування з пожежної безпеки, між поверхами знаходяться захисні сітки, кожна лабораторія забезпечена витяжною шафою. Всі приміщення для підготовки за ОП мають інструкції з охорони праці, схеми евакуації. У ХДУ є «Юридична клініка» (Положення № 159-Д від 25.02.2019 р.), «Соціально-психологічна служба»

(Положення № 1118-Д від 29.12.2018 р.) <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/psychologicalservice.aspx> «Науково-практичний центр корекції, реабілітації та розвитку дітей і молоді», «Оздоровча комісія ХДУ» (Положення № 713-Д від 01.12.2015 р.). Центр первинної медичної допомоги надає медичну допомогу, здійснює контроль за щорічним медоглядом студентів. У сучасних особливих карантинних умовах навчання в Херсонському державному університеті відбувається із використанням технологій дистанційного навчання. Дистанційне навчання за ОП «Географія» відбувається за допомогою платформи <http://ksuonline.kspu.edu/?lang=ru>. Для проведення лекцій та практичних, лабораторних і семінарських занять за даною ОП також використовують Zoom, Google Meet, Googleclass. Під час бесіди із здобувачами підтверджено, що під час проведення занять в складних епідеміологічних умовах, дотримуються вимоги соціальної дистанції, на кожному поверсі є дозатори з антисептиком, розвішані інформаційні плакати, здійснюється перевірка температури на вході до закладу. Під час інтерв'ювання здобувачів підтверджено, що відповідно до вимог «Положення про систему управління охороною праці» (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DLabourProtection.aspx>) двічі на рік проводиться інструктаж зі студентами з відповідним записом в журналі. В університеті розпочато створення сучасних аудиторій змішаного навчання. Кожна кафедра вже у цьому році отримає не менше однієї відремонтованої аудиторії, яка оснащена великим екраном, камерами та відповідним комп'ютерним обладнанням (<https://www.facebook.com/100004870359031/posts/1721291211376541/?d=n>) (https://www.youtube.com/watch?v=yjkEXoLDgSU&feature=emb_logo).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Експертами було виявлено, що в ХДУ має місце освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти. Освітня підтримка: Під час реалізації ОП «Географія» кожен здобувач вищої освіти має право на консультації із викладачами, за графіком наведеним у силабусах. Викладачі кафедри оприлюднюють відео-матеріали до ОК на факультетському каналі в YouTube (<https://www.youtube.com/channel/UClQhBsOLZxPXqo4UDuvU1fA>). Організаційна підтримка здійснюється через чіткість та зрозумілість розкладів занять та контрольних заходів, обґрунтованість та зрозумілість вимог до всіх видів робіт, що є складовими освітнього процесу. На факультеті біології, географії і екології діє студентська рада, до якої безпосередньо звертаються здобувачі у разі виникнення питань. Студентський парламент вирішує нагальні питання з адміністрацією ЗВО. Для особистих звернень в холі університету (корпус №1) встановлено «Скриню довіри». На факультетах працюють особи, які виконують обов'язки заступників деканів з організаційно-виховної роботи (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/LEADERSHIP.aspx). Інформаційна підтримка здійснюється за допомогою дошок оголошень, новини ХДУ регулярно висвітлюються на сайті (<http://www.kspu.edu/default.aspx?lang=uk>). Для оперативного надання інформації працює університетський телеграм-канал (https://t.me/ksy_talks). Консультативна підтримка: Надається працівниками Соціально-психологічної служби (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/psychologicalservice.aspx>), Юридичної клініки (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_Law/PublicLawConsulting.aspx), Юридичного відділу (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DLegal.aspx>). Соціальна підтримка: В ХДУ проводиться робота щодо виплати стипендій студентам соціальних категорій (збір необхідних документів, передача до Дніпровської служби у справах дітей, внесення до єдиної бази тощо). Соціальну стипендію отримують студенти за такими соціальними категоріями: діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування; постраждалі ЧАЕС; учасники бойових дій та діти учасників бойових дій; діти, один з батьків яких загинув (пропав безвісті) або помер внаслідок поранення в АТО; діти-інваліди та особи з інвалідністю I-III групи; студенти із сімей, які отримують допомогу як малозабезпечені; внутрішньо переміщені особи. Інформацію щодо законодавчої бази та порядку отримання соціальних стипендій студенти можуть отримати на сайті університету (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DOrganizWorkStudent/stependii.aspx>) та у деканатах на факультетах. Первинна профспілкова організація студентів також допомагає здобувачам вищої освіти вирішувати соціальні питання. Загалом, здобувачі та представники самоврядування підтвердили що задоволені рівнем організаційної, освітньої, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час експертизи було виявлено, що умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами зазначені в Правилах прийому, які виставляються на сайті Приймальної комісії ХДУ (<http://www.kspu.edu/Entrant/SelectionCommittee.aspx>) Для супроводу вступників з інклюзіями до складу приймальної комісії вводяться відповідні фахівці, які здійснюють супровід вступників під час складання іспитів, надають допомогу у спілкуванні з іншими учасниками академічної спільноти, допомогу у створенні освітнього середовища, необхідного цим студентам: використання елементів дистанційного навчання, сурдопереклад, контроль за створенням умов для переміщення. Навчальні корпуси обладнані пандусами, головний корпус має спеціальні підйомники та ліфти для інвалідних візочків. Туалетна кімната має приміщення для осіб з порушенням рухового апарату. У корпусах, де ліфти відсутні, для цих категорій студентів проводяться індивідуальні заняття-консультації на 1 поверсі. В цілому в ЗВО в наявності існує вся необхідна інфраструктура для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Серед здобувачів ОП, особи з особливими освітніми потребами не навчаються.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Процедури вирішення конфліктних ситуацій в ЗВО регламентовано Статутом Херсонського державного університету (<http://www.kspu.edu/About/StatuteKSU.aspx>), Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ, у якому визначено роботу апеляційної комісії та можливості подачі апеляції здобувачем (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>), Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій у ХДУ (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx?id=9ad222fc-6300-4865-9522-ca2c9543708a>). Студентська профспілка забезпечує захист законних прав та інтересів студентів, надає інформаційну допомогу, допомагає у розв'язанні проблем студентів тощо. На початку кожного навчального року науково-педагогічний склад та співробітники університету інформуються про недопустимість проявів корупції. З метою запобігання та виявлення корупції в Херсонському державному університеті введено посаду уповноваженої особи ректора з питань запобігання та виявлення корупції: <http://www.kspu.edu/Anticorruption.aspx>. З будь-якими питаннями та проблемами студенти можуть зателефонувати на гарячу лінію або звернутися на електронну адресу-довіри anti.koruptsiya@ukr.net. Під час проведення експертизи та зустрічей було виявлено, що здобувачі достатньо обізнані щодо механізму та алгоритму дій в разі виникнення конфліктів. Здобувачі вищої освіти зазначили, що при конфліктах в першу чергу звернутися до куратора, декана, самоврядування. Студенти підтвердили, що на даний момент конфліктних ситуацій, скарг, пов'язаних з сексуальними домаганнями, з дискримінацією, з корупцією, на ОП не виникало.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Фінансові, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення є достатніми для реалізації цілей ОП. В умовах карантину важливою є наявність електронної наукової бібліотеки, університетського репозитарію, використання неформальних каналів для комунікації зі здобувачами. ЗВО підтримує та розвиває інфраструктуру, для задоволення потреб та інтересів здобувачів, враховуючи інклюзивний простір для здобувачів з особливими потребами. Освітнє середовище в ЗВО, зокрема, на ОП «Географії» є безпечним для всіх учасників освітнього процесу, а також дозволяє задовольнити інтереси здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

відсутні

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

За даним критерієм освітня програма має зразковий характер, адже повністю відповідає підкритеріям: 7.1. (фінансові та матеріально-технічні ресурси в повному обсязі дозволяють забезпечити досягнення визначених ОП цілей та програмних РН); 7.2. (заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ НПП і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури корпусів із доступом до мережі Інтернет та інформаційних ресурсів бібліотеки); 7.3. (освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти); 7.4. (заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, за що відповідають визначені підрозділи, які є відкритими для співпраці з усіма учасниками освітнього процесу); 7.5. (ЗВО створює достатні умови та необхідну підтримку для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами); 7.6. (існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), положення якої є у вільному доступі на сайті ЗВО).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

В ХДУ вимоги до процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП представлені у Положенні про освітню програму (наказ від 03.03.2020 № 242-Д; <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=e19c25b4-0d57-4e4a-877b-c212e7499d73>) та у Положенні про організацію освітнього процесу в ХДУ (Наказ ХДУ від 02.09.2020 № 789-Д; <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>). В ХДУ з метою регулювання процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП є відділ внутрішньої системи забезпечення якості освіти (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx>). Оновлення ОП Географія у 2020 році було зумовлено затвердженням стандарту вищої освіти за спеціальністю 106 «Географія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, а також рекомендаціями стейкхолдерів, роботодавців та здобувачів.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час експертизи було виявлено, що здобувачі вищої освіти входять до складу робочої групи ОП «Географія» (Вінник А.Ю., Шостак В.О.), а також до складу Вченої ради факультету (Гуменюк А.В., Іванова В.О., Майба А.М.) та Вченої ради університету (представники студентського самоврядування). Здобувачі освіти мають рівні права з іншими членами відповідних органів та беруть участь в обговоренні та голосуванні. Перегляд ОП може бути зумовлений результатами опитування здобувачів вищої освіти (Порядок опитування здобувачів щодо якості освіти та освітнього процесу у ХДУ (Наказ від 27.12.2019 № 1129-Д) <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=b52094ac-07b9-444f-9981-427fbf2c6918>). Під час зустрічі із студентським самоврядуванням, було підтверджено, що підставою для оновлення ОП 2021, було звернення Студентської ради факультету біології, географії та екології, в якому були висвітлені результати попередньо проведеного опитування здобувачів (протокол СР № 14 від 14.12.2020 р)

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час експертизи було визначено, що роботодавці залучені до процесу перегляду освітньої програми через роботу у складі робочої групи з оновлення ОП «Географія», через періодичне опитування та спілкування співробітників кафедри з потенційними роботодавцями під час навчальних практик, зустрічей зі здобувачами. Під час зустрічі із роботодавцями було підтверджено, що Чачибая О.Г. (директор НПП «Нижньодніпровський») запропонував зробити акцент в ОП в регіональному контексті (пропозиція врахована при останньому оновленні ОП у 2020 році); Якуба Д.А. (менеджер Туристичного центру ХерсОН) запропонував зробити акцент у практичній підготовці фахівців на організації туристичних заходів в межах конкретних локальних реалій (відповідна пропозиція була врахована під час оновлення програми практики з туристичної та краєзнавчої роботи).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ОП Географія проходить первинну акредитацію, тому випускники за відповідною освітньою програмою відсутні.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Недоліки в ОП виявляються за рахунок комплексних заходів, щодо підвищення якості освіти. Завдяки наявності у ХДУ Відділу забезпечення якості освіти, серед викладачів та здобувачів, регулярно проводяться опитування, завдяки яким оцінюється якість наданої освітньої послуги та її результативність. На ОП «Географія» в результаті відповідних опитувань, були виявлені недоліки які стосуються форм та засобів навчання, якості навчально-методичних матеріалів та списку літературних джерел, а також змісту в переліку ВК. Реакцією на виявлення наведених недоліків, стало оновлення методичних матеріалів та інформаційних джерел за окремими ОК, а також внесення змін до переліку ВК, що у свою чергу повинно вплинути на конкурентну здатність майбутніх випускників на ринку праці. В опитуванні ВЗЯО, що проводилось в лютому 2020 року, студентами було рекомендовано застосовувати більше наочних матеріалів під час викладання дисципліни «Фізична географія материків та океанів». Ця пропозиція була обговорена на засіданні кафедри (протокол № 9 від 07.04.2020 р.) та знайшла своє відображення під час подальшого викладання дисципліни.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП проходить первинну акредитацію у 2021 році.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

На думку експертної групи, в ЗВО забезпечується адекватне реагування на виявлені недоліки в освітній діяльності. Програма загалом, та освітні компоненти зокрема постійно оновлюються. Слід зазначити, що ОП погоджена із стейкхолдерами, роботодавцями та здобувачами вищої освіти, які вносять пропозиції, що розглядаються на засіданні кафедри. Було виявлено, що ЗВО стежить за забезпеченням наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом. В ЗВО чітко розписані Процедури внутрішньої системи якості. Також розроблений Кодекс академічної доброчесності науково-педагогічного працівника Херсонського державного університету <http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx> , Про затвердження складу комісії з питань академічної доброчесності Херсонського державного університету (наказ ХДУ від 04.12.2019 № 1022-Д) <http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx> .

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Наявність якісних документів ЗВО щодо внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, які визначають політику ЗВО, а також практика їх оперативного оновлення. Серед основних функцій відділу забезпечення якості - вивчення ставлення здобувачів стосовно якості освіти: викладання, освітніх програм і курсів та вивчення ставлення випускників про їхню задоволеність освітою в Університеті та яким чином її можна покращити. Положення містить вичерпні, конкретні інструкції до процедур, які стосуються розробки та внесення змін до освітніх програм. Відбувається залучення стейкхолдерів до процесу моніторингу ОП та інших процедур забезпечення її якості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендації ЗВО: розповсюджувати посилання на анкети для опитування в усіх соціальних мережах (офіційних та неофіційних) - сайті ЗВО, Facebook, Viber та Telegram-каналах. Рекомендації ЗВО: проводити інформаційну кампанію щодо покращення обізнаності здобувачів про неформальну освіту та можливості визнання результатів навчання за нею.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП та освітня діяльність загалом відповідають Критерію 8 з недоліками, що не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Наявні чіткі та зрозумілі правила щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу, які регулюються Колективним договором між ректором та профкомом профспілкової організації співробітників ХДУ на 2021-2025 роки, затвердженим на Конференції трудового колективу (Протокол № 3 від 21 грудня 2020 р.), Правилами

внутрішнього розпорядку для осіб, які працюють та навчаються у ХДУ (Додаток до Колективного договору № 1), Статутом Херсонського державного університету (у новій редакції), погодженого Конференцією трудового колективу ХДУ від 17 квітня 2019 року (Протокол № 1), Стратегічний план розвитку ХДУ на 2018-2023 рр, Положенням про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті, затвердженого Наказом ХДУ від 02.09.2020 № 789-Д. Вище названі документи є у загальному доступі на сайті ХДУ за посиланнями: <http://www.kspu.edu/About/StatuteKSU.aspx> <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx> <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx> На сайті ХДУ розміщено інформацію про університет, про можливості академічної мобільності студентів, нормативно-юридичну документацію, графік освітнього процесу тощо.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

На зустрічі з роботодавцями ЕГ отримала підтвердження залучення їх як стейкхолдерів у процесі оновлення ОП «Географія». На сторінці кафедри географії та екології сайту ХДУ можна ознайомитись з ОП «Географія» (2017 рік), ОП «Географія» (2020 рік) та Проектом ОП «Географія» (2021 рік) за посиланням http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairSocialEconomicGeography/Osvitnjoprofprog.aspx.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сторінці кафедри географії та екології сайту ХДУ оприлюднена інформація щодо ОП, НП, дисциплін та ОК, а також в цілому вся необхідна інформація (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairSocialEconomicGeography.aspx) .. Заклад вищої освіти виконує свою суспільну місію, демонструє відкритість та прозорість. Відповідає критерію інформування зацікавлених сторін про аспекти освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Експертами зазначено, що в ЗВО є достатня прозорість та публічність основних документів і процедур, що забезпечують та регулюють освітній процес. У ХДУ на високому рівні організована робота щодо забезпечення публічності інформації, пов'язаної з організацією освітнього процесу. 2. Постійне оновлення веб-сайту ХДУ. 3. Своєчасне оприлюднення на веб-сайті інформації щодо освітньо-професійної програми. 4. Уся інформація структурована логічно та послідовно.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

відсутні

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

У контексті Критерію 9 ОП «Географія» відповідає встановленим вимогам. Інформація про ОП оприлюднена в повному обсязі та логічно структурована. Всі веб-сервіси регулярно оновлюються, їх мережа забезпечує прозорість та публічність освітнього процесу. Під час інтерв'ю зі здобувачами вищої освіти було зазначено, що всі комунікаційні канали ефективно працюють та сприяють належній реалізації освітнього процесу. На думку експертів, із огляду на вищевказані сильні сторони, ОП «Науки про Землю» за критерієм 9 відповідає рівню А.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Яворська Вікторія Володимирівна

Члени експертної групи

Марченко Оксана Анатоліївна

Сержантова Юлія Юріївна